

BREXIT – Informacja o stosowaniu przepisów o podatkach dochodowych w okresie przejściowym

Okres przejściowy dla podatników podatków bezpośrednich wiąże się z czasowym utrzymaniem bieżącego stanu prawnego

 28.11.2023

Wystąpienie Wielkiej Brytanii z Unii Europejskiej na podstawie Umowy o wystąpieniu Wielkiej Brytanii z UE wiąże się z rozpoczęciem obowiązywania, od 1 lutego 2020 roku, tak zwanego okresu przejściowego. Okres przejściowy ma zapewnić kontynuację obecnych relacji pomiędzy Unią Europejską a Wielką Brytanią. Zgodnie z założeniem podczas jego obowiązywania Wielka Brytania ma być traktowana jak państwo członkowskie z wyłączeniem możliwości udziału w unijnym procesie decyzyjnym. Oznacza to, że odniesienia w prawie polskim dotyczące praw i obowiązków związanych z członkostwem w Unii Europejskiej – w tym odniesienia w ustawie z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1387 z późn. zm.) oraz w ustawie z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 865 z późn. zm., dalej: "ustawa o CIT") lub w Europejskiej Wspólnocie Energii Atomowej należy w trakcie okresu przejściowego rozumieć tak, że obejmują one także Wielką Brytanię, o ile nie zachodzi żadne z odstępstw wskazanych w Umowie o wystąpieniu.

Warunki obowiązywania okresu przejściowego w polskim porządku prawnym zostały potwierdzone w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o okresie przejściowym, o którym mowa w Umowie o wystąpieniu Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej z Unii Europejskiej i Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej (Dz.U. 2019 poz. 1516). Zgodnie z art. 1 wskazanej ustawy, w okresie przejściowym Wielka Brytania będzie w polskim porządku prawnym traktowana nadal jak państwo członkowskie Unii. Nieliczne wyjątki od tej zasady dotyczą wdrożenia odstępstw wymienionych w art. 127 ust. 1, 4, 5 i 7 Umowy o wystąpieniu, do których odsyła art. 2 tej ustawy.

Okres przejściowy rozpoczął się z chwilą wejścia w życie Umowy o wystąpieniu (tj. od 1 lutego 2020 r.) i zakończy się 31 grudnia 2020 r. Umowa o wystąpieniu Wielkiej Brytanii z UE przewiduje możliwość jednorazowego przedłużenia okresu przejściowego o rok lub dwa. Decyzja o przedłużeniu musi być jednak podjęta przed 1 lipca 2020 r. Ustawa z dnia 19 lipca 2019 r. odnosi się jednak wyłącznie do okresu przejściowego, który zgodnie z pierwotnym założeniem ma trwać do 31 grudnia 2020 r.

Okres przejściowy dla podatników podatków bezpośrednich wiąże się z czasowym utrzymaniem bieżącego stanu prawnego. W tym okresie obowiązują zwolnienia podmiotowe znajdujące zastosowanie zgodnie z treścią art. 6 ustawy o CIT, w szczególności do instytucji wspólnego inwestowania, które spełniają łącznie warunki przewidziane w art. 6 ust. 10a ustawy o CIT, podatników prowadzących program emerytalny, w zakresie dochodów związanych z gromadzeniem oszczędności na cele emerytalne, którzy spełniają łącznie warunki przewidziane w art. 6. ust. 11a ustawy o CIT.

Zastosowanie mają również wskazane poniżej dyrektywy unijne w zakresie podatków dochodowych, które mają na celu zmniejszenie obciążeń podatkowych oraz zapewnienie neutralności operacji restrukturyzacyjnych w ujęciu transgranicznym na jednolitym rynku:

1. dyrektywa Rady 2003/49/WE z dnia 3 czerwca 2003 r. w sprawie wspólnego systemu opodatkowania stosowanego do odsetek oraz należności licencyjnych między powiązаныmi spółkami różnych Państw Członkowskich (tzw. dyrektywa IR) ma na celu zniesienie podatku u źródła od odsetek i należności licencyjnych wypłacanych przez spółkę państwa członkowskiego na rzecz spółki powiązanej z innego państwa członkowskiego. Została ona wdrożona do krajowego porządku prawnego poprzez regulacje art. 21 ustawy o CIT, przewidujące zwolnienie od podatku u źródła dla spółek podlegających opodatkowaniu podatkiem dochodowym w innym niż Polska państwie członkowskim UE. Zwolnienie dotyczy przychodów ze wskazanych w ustawie kategorii odsetek i należności licencyjnych (np. z odsetek, z praw autorskich, z praw do znaków towarowych, know-how),
2. dyrektywa Rady 2011/96/UE z dnia 30 listopada 2011 r. w sprawie wspólnego systemu opodatkowania mającego zastosowanie w przypadku spółek dominujących i spółek zależnych różnych państw członkowskich (tzw. dyrektywa PS), ma na celu wyeliminowanie podwójnego opodatkowania dywidend przekazywanych pomiędzy spółkami dominującymi a spółkami zależnymi różnych państw członkowskich. Wdrożenie dyrektywy PS wiąże się ze stosowaniem zwolnienia od opodatkowania dochodów (przychodów) z dywidend i innych przychodów z tytułu udziału w zyskach osób prawnych na podstawie art. 20, art. 22 oraz art. 22c ustawy o CIT,
3. dyrektywa Rady 2009/133/WE z dnia 19 października 2009 r. w sprawie wspólnego systemu opodatkowania mającego zastosowanie w przypadku łączenia, podziałów, podziałów przez wydzielenie, wnoszenia aktywów i wymiany udziałów dotyczących spółek różnych państw członkowskich oraz przeniesienia statutowej siedziby SE lub SCE z jednego państwa członkowskiego do innego państwa członkowskiego (tzw. dyrektywa MR), ma na celu zapobieganie dyskryminacyjnemu traktowaniu pod względem podatkowym fuzji, podziałów i innych zdarzeń prawnych o podobnym charakterze dotyczących spółek różnych państw członkowskich w porównaniu z identycznymi zdarzeniami dotyczącymi spółek jednego państwa członkowskiego. Implementacja dyrektywy MR skutkuje rozszerzeniem przepisów stosowanych przy krajowych zdarzeniach restrukturyzacyjnych na spółki państw członkowskich UE. Szczegółowe regulacje w tym zakresie zawarte są w przepisach ustawy o CIT dotyczących przedmiotu opodatkowania, przychodów i kosztów ich uzyskania oraz poboru podatku.

Warunki współpracy gospodarczej po zakończeniu okresu przejściowego będą zależeć od treści przyszłej umowy o wolnym handlu. Na obecnym etapie nie da się przesądzić jak będą wyglądać relacje UE-Wielka Brytania od 1 stycznia 2021 roku. Pewnym jest, że nie będą one takie same jak dzisiaj i w handlu z Wielką Brytanią pojawią się dodatkowe obowiązki i ograniczenia. Kształt przyszłych relacji może być znany na krótko przed końcem okresu przejściowego.